

Presentació

Consell de redacció de Quaderns d'Estudi

Hem arribat al número 26! Com a Centre d'Estudis ens hem de felicitar per haver aconseguit treure un nou número en un moment marcat per les retallades i pels problemes a l'hora d'aconseguir finançament per a un projecte com aquest. El número actual és una miscel·lània d'articles que dóna difusió a tota una sèrie de recerques actuals que han tingut l'Hospitalet com a àmbit d'estudi, des de perspectives molt diverses.

El primer article que obre la revista resumeix algunes de les principals conclusions que ha obtingut Judit Barnés d'un estudi més ampli. Aquesta recerca —anomenada «L'Univers Trinxet», i que es pot consultar en la seva totalitat a l'Arxiu Municipal de l'Hospitalet— va obtenir una beca per part de la Secció de Patrimoni de l'Ajuntament de l'Hospitalet (edició 2010). L'estudi tracta sobre la producció i les condicions laborals d'una de les fàbriques tèxtils més importants de la ciutat, Can Trinxet. I ho fa a partir d'un complex calidoscopi de tècniques d'investigació que van des de la recollida de documents i expedients personals, a la fotografia o l'anàlisi d'entrevistes a antics treballadors i treballadores de les fàbriques.

El segon article també aborda el passat de la ciutat, un passat força recent i encara viu per molts dels seus protagonistes i per una part important de la població hospitalenca. El periodista Jesús Vila relata i reflexiona sobre com va ser el procés de transició democràtica a l'Hospitalet i, de forma més concreta, a l'àmbit del govern municipal. El títol de l'article «Els somnis i la realitat: els primers anys de la transició a l'Hospitalet (1976-1979)» ja ens indica el contrast que marca l'autor sobre les esperances que es van disposar en un moment de canvi de les estructures polítiques del país i l'assoliment de la llibertat i el contrast amb els esdeveniments posteriors. Com en el cas anterior, es tracta d'una part d'un projecte molt més ampli que prové d'un encàrrec que l'Ajuntament de l'Hospitalet va fer a l'autor per commemorar el desè aniversari dels ajuntaments democràtics. Jesús Vila ha tornat a l'estudi que va fer-ne i ha explorat en aquest article la seva visió d'aquests primers anys de conformació del sistema democràtic i les tensions que suscitava el canvi polític.

Original és el tercer article que presentem en aquest número. L'Hospitalet no es pot vanagloriar de ser una ciutat literària. No té ni el pes ni la capacitat d'atreure l'atenció que tenen capitals o grans ciutats, com ara Londres, París, Berlín o la mateixa Barcelona. Malgrat tot, no és un territori desproveït d'imaginari literaris. La seva con-

dició de perifèria, de ciutat obrera, d'una ciutat marcada per la immigració i les lluites polítiques li reserva un cert espai dins de la producció literària catalana. A vegades sota l'ombra de la seva gran veïna, però també present de manera més autònoma. Carles Ferrer ha dibuixat un mapa literari de l'Hospitalet a partir de la recopilació i anàlisi de les obres literàries que han tingut la ciutat com a escenari de ficció. I és que a partir de la ficció podem, a vegades, comprendre i reconèixer trets de la ciutat i de la gent que hi habita. Com en el cas de l'article de Can Trinxet, és part d'un estudi més extens, «L'Hospitalet a la literatura. La imatge de la ciutat a la creació literària», que va obtenir una beca de l'Ajuntament l'any 2009.

Un dels temes que acapara una atenció més gran per part dels investigadors i que es troba ben reflectit en la trajectòria de *Quaderns d'Estudi* és la migració. No fa falta fer esment de nou a la importància que ha tingut aquest fenomen en la construcció de la ciutat i en la seva configuració, tal com la coneixem avui dia. Malgrat que la immigració de població estrangera ha frenat el ritme de creixement arran de la crisi econòmica, el volum de població d'origen estranger continua essent molt destacat a la ciutat i, en particular, en alguns dels seus barris. En aquest número presentem part de la recerca que han efectuat —i que continuen realitzant— dos antropòlegs, que han posat la seva mirada sobre col·lectius de població estrangera presents a la ciutat de l'Hospitalet. M. Pilar González ha reflexionat sobre les transformacions, i les possibles tensions, que sorgeixen dins de les famílies equatorianes, especialment en relació amb com la migració afecta les relacions de gènere i la renegociació que es produeix en el si de la parella, així com en les relacions de la parella amb els seus fills i filles. El seu estudi, com en els casos precedents, s'inscriu dins de la realització d'un treball de fi de màster més ampli, «Del Guayas al Barcelonès. Continuitats i canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals dins les famílies equatorianes a Catalunya», presentat l'any 2010 al Departament d'Antropologia de la Universitat de Barcelona. En el cas de Luca Giliberti, es tracta d'una recerca encara en procés de construcció i que donarà lloc en un futur a una tesi doctoral. Giliberti presenta uns primers resultats a partir d'un extens treball de camp realitzat sobre la joventut dominicana, tant a l'Hospitalet com al seu país d'origen, especialment en dos espais clau de la seva vida quotidiana: l'escola i l'espai públic. La mirada de Luca Giliberti se centra a conèixer els processos de construcció social de la «negritud» i el procés de «racialització» que viuen aquests joves dominicans.

Per últim, Juan Telleria exposa els resultats d'un estudi recent que va centrar la seva atenció en la cooperació al desenvolupament del govern municipal i algunes organitzacions socials de la ciutat. En els últims anys, s'ha començat a tractar de manera cada cop més extensa el codesenvolupament, en el sentit de com les persones i els grups d'immigrants en una societat poden participar i articular estratègies de desenvolupament de les seves comunitats d'origen. En aquest article, Telleria reflexiona sobre l'origen i el sorgiment del concepte i les seves primeres aplicacions per finalment indicar alguns casos de pràctiques de cooperació desenvolupades per organitzacions socials hospitalenques (Asociación Cultural Deportiva Balzar i Colectivo Maloka).

El número es clou amb una nova història de mestre —i ja en tenim dues. Una sèrie de reflexions que es van obrir en el número 24, precisament dedicat a qüestions relacionades amb l'educació a la ciutat. En aquest cas, M. Pau Trayner fa un *collage* impressionista de la seva història professional com a mestra a l'institut de formació professional Pedraforca.

Ja està en marxa l'edició del proper número. En aquest cas, ens hem plantejat realitzar un monogràfic sobre un tema fins ara força descuidat en la trajectòria de la revista com és el patrimoni cultural i arquitectònic de l'Hospitalet. Esperem poder elaborar un número ben interessant.